

METHODS OF OBTAINING PASSIVE INCOME IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

METODE DE OBȚINERE A VENITURILOR PASIVE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

¹ TATARU Alexei, student, specialitatea: **Finanțe și Bănci**
e-mail autor: tataru.alexei@ase.md

² GANENCO Alexandra, studentă, specialitatea: **Finanțe și Bănci**
e-mail autor: ganenco.alexandra@ase.md

^{1,2} Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

Abstract: This study explores passive income methods in the Republic of Moldova, focusing on financial stability and reducing dependency on a single income source. Passive income includes earnings from rental properties, stock dividends, and online courses. While offering time-saving benefits, it involves risks like market instability and inflation. The research analyzes banking instruments, capital markets, and platforms like crowdlending, highlighting advantages and limitations. Financial education is crucial for maximizing returns and mitigating risks. The study provides insights into leveraging these methods effectively, promoting sustainable financial growth and stability in the region. It emphasizes the importance of informed investment decisions.

Keywords: income, passive income, investments, financial education, banking instruments, financial stability

JEL CLASSIFICATION: G11, G15, G18

INTRODUCERE

În contextul sistemului economic din care facem parte fiecare actor economic ia decizii individuale întru majorarea eficienței activității pe care o realizează, astfel prin mobilizarea resurselor de care dispune se așteaptă la obținerea unui randament cât mai mare. În secolul în care totul se modifică de la oră la oră, cea mai importantă resursă pe care o poate deține o persoană este cea informațională. Astfel o informare corespunzătoare, un set de aptitudini, pot garanta nu doar un trai la pragul minim al existenței ci și o viață plină de prosperitate și bunăstare.

Importanța cunoașterii metodelor de obținere a veniturilor pasive permit diversificarea surselor de obținere a acestora și majorarea gradului de stabilitate financiară și reducerea riscurilor asociate dependenței de o singură sursă de venit.

Obiectivul acestei lucrări este crearea unui suport informațional de bază pentru cunoașterea principalelor metode actuale de obținere a veniturilor pasive. Obiectivele studiului sunt identificarea și analiza principalelor metode de generare a veniturilor pasive disponibile în Republica Moldova, precum și evaluarea surselor de informare relevante pentru fiecare metodă.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Veniturile pasive reprezintă metoda de câștig pe care o persoană o obține fără a fi nevoie de a depune un efort constant. Unele dintre cele mai simple și de bază surse de venituri pasive în Republica Moldova ar putea include câștiguri din proprietăți de închiriat, cum ar fi apartamentele oferite în chirie, dividende din acțiuni, ar mai putea include vânzările de cursuri online și alte proiecte în care are o participare mai secundară, ce nu necesită atât de mult timp. Totuși este de înțeles ideea faptului

că nu e posibil de a crea o sursă de venit pasiv, fără a depune efort deloc, este nevoie de un efort de la începutul activității, care în perspectivă și în curs de dezvoltare va genera venituri pasive fără prea mult timp oferit activității (Cashclub, 2025).

Această metodă de obținere a veniturilor este foarte atractivă din punct de vedere al continuității obținerii veniturilor, ceea ce constă în obținerea unui flux constant de bani, fără un efort constant, economisirea timpului, libertatea financiară, investiții pe termen lung. Pe de altă parte dezavantajele acestei metode sunt generate majoritar de riscurile acestui tip de activitate precum: instabilitatea pieței, asumarea riscului de către propria persoană privind nereușita investițiilor, necesitatea unui capital inițial, durata, în dependență de instrumentul de obținere perioada medie este de la 1 an la 5 ani.

De aceea subliniem că pentru utilizarea veniturilor pasive, unul dintre cele mai importante criterii este informarea continuă în domeniul financiar și studierea pieței.

În funcție de ramura sistemului economic care oferă posibilitatea de obținere a veniturilor pasive, acestea sunt clasificate după cum urmează.

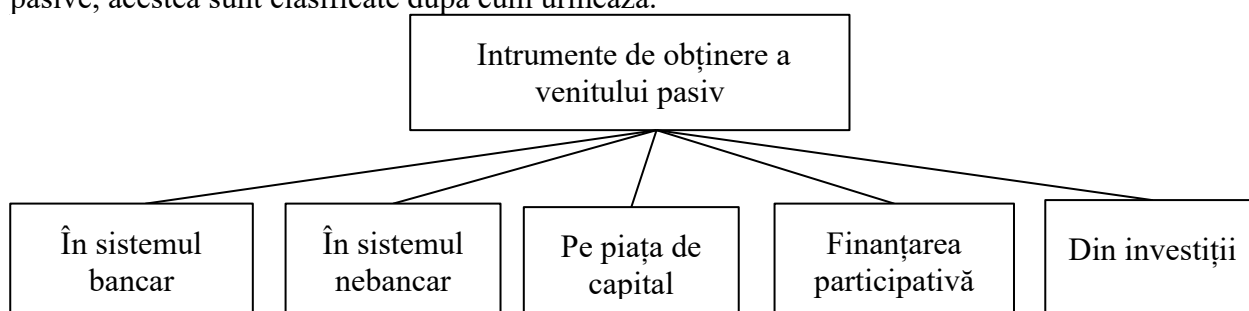

Figura 1. Clasificarea instrumentelor de obținere a venitului pasiv în funcție de domeniul de obținere

Sursa: Banca Națională a Moldovei

Una dintre cele mai sigure metode de obținere a veniturilor pasive în R. Moldova o constituie cele garantate de sistemul bancar, instrumentele de obținere a veniturilor care ne sunt puse la dispoziție în cadrul acestuia sunt: (1) Depozitele la vedere sau conturile curente, (2) Depozitele la termen, (3) Conturile de economii.

Depozitele reprezintă depunerea unor sume de bani la păstrarea de către o bancă. Venitul obținut în urma utilizării depozitelor bancare este dobânda, acesta fiind de obicei stabilit în cuantum procentual din valoarea totală depusă la bancă. Procentul este stabilit în funcție de tipul de depozit deținut.

În R. Moldova, accesarea depozitelor bancare se efectuează prin mai multe căi, toate controlate și supravegheate de legislație și propria practică a băncilor. Prima metodă este de deschidere și gestionare care poate fi realizată prin prezentarea fizică la bancă, care la rândul său respectă următoarele cerințe - titularul contului este obligat să prezinte actul de identitate în original și o altă condiție ar fi ca reprezentanții, cu alte cuvinte părinții, tutorii sau împuterniciții sunt obligați să dispună de actul de identitate al său personal în original, să dispună de copia autenticată notarial a actului de identitate al deponentului, și nu în ultimul rând e nevoie de procură sau contract de mandat în original sau copie autenticată. Un alt punct component al acestei metode este deschiderea sau gestionarea prin aplicații mobile, unde unele bănci cum ar fi Moldindcombank sau Victoriabank au oportunitatea de deschidere și gestionare a depozitelor direct din aplicația mobilă, fără a fi necesară deplasarea la sucursala băncii. Cea de-a doua modalitate componentă este de alimentare și retragere. Ea include în sine alimentarea automată care constă din transferuri din conturi curente sau de card ale titularului și convertirea automată a valutei conform cursului băncii. Retragerea la scadență este compusă din depozite cu reînnoire automată, adică dobânda se capitalizează iar depozitul se prelungește cu aceeași rată, și de asemenea mai constă din depozite cu scadență unică, adică suma principală sau dobânda se transferă în contul curent sau pe card. Iar ultima etapă este retragerea anticipată, care e posibilă în funcție de condițiile contractuale, penalități sau pierderea dobânzii.

Avantajele dobânzilor periodice ar putea fi siguranța ridicată ce presupune garanție din partea instituțiilor bancare și accesibilitatea pentru majoritatea persoanelor, clar lucru cu respectarea unor cerințe și condiții. La fel, se cunoaște faptul că Banca Națională a Moldovei reglementează ratele dobânzilor și oferă informații despre instituțiile financiare autorizate, ce simplifică procesul de luare a deciziilor de către persoane fizice în ideea de a obține venituri pasive.

Dezavantajele, ar fi accesul scăzut și vulnerabilitate la inflație care este compusă din două aspecte, și anume dobânzi sub rata inflației și depozite în valută. Un alt dezavantaj, ar mai fi accesul limitat la lichiditate, care constă din retragerea anticipată și depozite pe termen lung, unde crește riscul de nevoie urgentă de bani, de unde pierdem dobânda și rezultă că pierdem din câștig. Ultimul dezavantaj ar fi complexitatea și dificultatea în gestionare, adică unele bănci impun restricții pentru retrageri sau este nevoie de prezența fizică, chiar și cu aplicații mobile.

În ceea ce privește piața financiară nebankară aceasta oferă un alt produs de economisire, și anume depunerile de economii la Asociațiile de Economii și Împrumut. Acest instrument este similar depozitelor, fiind utilizat același mecanism, sunt depuse sume de bani în Asociațiile de Economii și Împrumut în schimbul plății unei dobânzi. Diferența majoră o reprezintă faptul că debitorul în cazul acestei operațiuni o constituie Asociațiile de Economii și Împrumut, iar pentru a aplica acest instrument trebuie să devii membru, asociat al acesteia.

O altă parte componentă a pieței financiare, este piața de capital este formată din investitorii și emitenții de instrumente financiare, cei care au nevoie de resurse financiare. Instrumentul de investiție utilizat în cadrul acestei piețe sunt valorile mobiliare. Acestea sunt clasificate în două tipuri, în funcție de emitentul lor, corporative și de stat.

Valorile mobiliare corporative, numite titluri de capital – ce reprezintă acțiunile și obligațiunile emise de către o companie cu scopul obținerii de capital. Prin cumpărarea acțiunilor, deveniți acționar și primiți o cotă-parte în capitalul companiei. Astfel, dacă investiți în acțiuni, nu este garantat un câștig exact și stabil. Acest tip de investiții este reglementat de Comisia Națională a Pieței Financiare în conformitate cu baza legală stabilită în Legea 171/2012 privind piața de capital și Legea 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

În ceea ce privește obligațiunile corporative acestea sunt numite reprezintă titluri de creanță, prin intermediul cărora investitorul acordă împrumut unui emitent de obligațiuni (entitate care ia banii cu împrumut. Acestea sunt emise pe un anumit termen (termen de scadență) și la o anumită rată a cuponului (rată a dobânzii).

Acest tip de instrument este utilizat și de către stat ca metodă de obținere a veniturilor. Primele obligațiuni municipale au fost emise în 2021, iar cercetările recente au demonstrat viabilitatea utilizării acestui instrument din punct de vedere al statului.

Valorile mobiliare de stat (VMS) – sunt instrumente financiare create de către Ministerul Finanțelor, cu ajutorul cărora statul are posibilitatea de a se împrumuta pentru a finanța cheltuielile sale publice. În așa mod, odată cu ideea de a investi în valori mobiliare de stat, oamenii acordă bani cu împrumut către stat pentru o perioadă de timp exactă, ce este stabilită mai dinainte, iar statul la rândul său își ia angajamentul să achite o dobândă și să întoarcă suma investită la scadență. Sunt mai multe categorii de valori mobiliare de stat, care se deosebesc una de cealaltă prin scadență și felul în care este achitată rata dobânzii.

O parte dintre ele sunt Bonurile de trezorărie care presupun în sine valorile mobiliare pe termen scurt care pot fi folosite până la un an, și anume 91, 182 și 364 zile, și au posibilitatea de a fi răscumpărate la scadență unde mai târziu tot la scadență este posibil de plătit și dobânda.

Iar cealaltă parte conțin Obligațiunile de stat care exprimă valori mobiliare pe termen lung care pot fi folosite un an și mai mult, unde la fel sunt eliberate cu o rată flotantă sau fixă a dobânzii. Avantajele sunt siguranța ridicată sau garantată de către stat și posibilitatea de a contribui la dezvoltarea economică națională. Dezavantajele sunt rata dobânzii mică și dependența de stabilitatea internă a țării.

O metodă modernă de obținere a veniturilor pasive este reprezentată de Crowdlending și platforme de investiții online. Împrumuturi peer-to-peer (P2P) prin intermediu platformele de crowdlending permit investitorilor să finanțeze direct persoanele fizice sau juridice, obținând dobânzi atractive, fără implicarea băncii în proces. Deci singurul procesul constă în faptul că investitorii aleg proiectele în care doresc să investească, iar platformele facilitează tranzacțiile.

Un exemplu local este Fagura.com care reprezintă în sine o platformă activă în Republica Moldova ce se ocupă cu facilitarea investițiilor de genul.

Investițiile imobiliare, achiziționarea și închirierea proprietăților, investițiile în proprietăți și imobiliare pentru închiriere, pot genera venituri constante, adică pe o perioadă îndelungată și sigură, ce nu presupune în sine riscuri. Surse de informare sunt Agențiile imobiliare locale și platformele online specializate care oferă informații despre piața imobiliară din Republica Moldova.

Referitor la Republica Moldova, piața imobiliară este în continuă dezvoltare, oferind oportunități atractive pentru investitori, unde respectiv în așa condiții, este clar că există cum avantaje așa și riscuri. Dacă să vorbim despre avantaje, acestea sunt veniturile constante din chirii și creșterea în perspectivă a valorii proprietăților pe termen lung. Iar riscurile ar fi necesitatea unor investiții mari și posibile dificultăți în găsirea chirișilor sau întreținerea proprietăților.

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

În pofida limitărilor din partea statului, prin intermediul politicilor promovate de Banca Națională a Moldovei, cu privire la desfășurarea activităților pe piața criptomonedelor și restricțiile de a activa pe piețele din alte stat, deținem mecanisme interne de investiție. Acestea sunt caracterizate print-un grad de risc mai scăzut, sunt garantate și reglementate de stat, dar totodată și posibilitățile de obținere a veniturilor mai mici. Noi recomandăm o diversificare a investițiilor, unde încă un aspect important ar fi alegerea amănunțită a instrumentelor în funcție de riscul pe care îl presupun, și monitorizarea continuă a pieței. O altă recomandare ar fi explorarea și analiza platformelor moderne. În final, cu încredere afirmăm că ceea ce rămâne să facem este să ne informăm corespunzător și să utilizăm la maxim resursele de care dispunem, pentru a putea obține un profit cât mai mare.

REFERINȚE:

1. Cum să începi să investești în Crowdlending. (2024). <https://fagura.com>
2. Cum sa castigi bani din venituri pasive? Iată 23 de idei pe care sa le pui în practica în 2024. (2025). <https://cashclub.ro>
3. Obligațiunile Municipale în Republica Moldova – rezultate la 3 ani, după primele emisii. (2024). <https://www.expert-grup.org>
4. Produse financiare: ce posibilități de economii și investiții sunt pe piața financiară din Republica Moldova. (2024). <https://www.bnm.md/produse-financiare>

Coordonator științific: GOROBET Ilinca, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: gorobet.ilinca@ase.md